

A weblapkészítés technikája (HTML5, CSS3) és ergonómiája / Csoportosító elemek

Tartalom

A weblapkészítés technikája (HTML5, CSS3) és ergonómiája / Csoportosító elemek.....	1
Csoportosító elemek.....	2
<p> – Bekezdés	2
<div> – Blokk definiálása	2
<hr> – Vízszintes elválasztó	2
<pre> – Előreformázott szöveg.....	2
<blockquote> – Idézet.....	2
, – Sorszámozott lista	3
 tag paraméterei:	3
 tag paraméterei:	3
, – Felsorolás lista	3
Listák formázása (stíluslap kitekintő)	3
Listajel beállítása (list-style-type)	3
A listajel pozicionálása (list-style-position).....	4
Kép használata listajelölőként (list-style-image)	4
Lista stílus megadása tömören (list-style).....	4
<dl><dd><dt> – Definíciós lista.....	4
<figure>, <figcaption> – Kép, ábra, kép/ábra aláírása.....	4

Csoportosító elemek

Folytassuk az ismerkedést a HTML5 szabvány azon tagjeivel, amelyekkel különböző csoportosításokat végezhetünk el.

<p> – Bekezdés

A <p> taggel már a bevezetőben megismerkedtünk. Segítségével a szöveget bekezdésekre oszthatjuk. Az adott bekezdés tartalmát a <p> és </p> elemek közé kell tenni. A záró </p> tag kirakása nem kötelező, de mi a kód átláthatóságának érdekében azt ajánljuk, hogy mindig szerepeltessük azt.

A böngészőprogramok a bekezdések előtt és után – a tagolás érdekében – nagyobb helyet hagynak, ennek mértékét is a stíluslapok segítségével adhatjuk meg a margó beállításával.

Amennyiben a bekezdésen belül sortörést akarunk elhelyezni, használhatjuk a korábban bemutatott
 taget.

<div> – Blokk definiálása

A <div> elemnek nincs önálló szemantikai jelentése, arra használjuk, hogy csoportba foglalkunk nagyobb blokkokat, míg a korábban bemutatott tag a soron belüli elemek (pl. bekezdésen belüli szavak, szócsoporthok, mondatok stb.) formázásánál lehet jó.

<hr> – Vízszintes elválasztó

A <hr> tag elhelyezésével egy elválasztó vonalat jeleníthetünk meg. A <hr> tagnek nincs záró párja. Általában weboldalon belüli tagoló elemként szoktuk használni, például egymástól logikailag is elkülöníthető szövegrészek között. CSS segítségével megváltoztatható, formázható a megjelenése.

<pre> – Előreformázott szöveg

Olyan szövegnél alkalmazhatjuk, ahol fontos szerepe van a szöveg előre formázásának, vagyis az elhelyezett szóközöknek, sortöréseknek. A <pre> tag tartalmaként megadott szöveget a böngésző azonos szélességű (monospace) betűtípussal jeleníti meg.

- Az alábbi esetekben érdemes lehet használni a <pre> elemet:
- Olyan szövegnél, ahol üres sorok jelzik a bekezdések végét (pl. e-mail szövege)
- Számítógépes programkód közlésénél
- ASCII-ábrák használatánál
- Verseknél, ahol a szöveg formázásnak jelentése van (pl. képversek)
- Dalszövegek esetén, ahol az akkordok a szövegrészek fölé vannak írva, és lényeges, hogy melyik szótag fölé kerüljenek

<blockquote> – Idézet

Mire használjuk?

Amennyiben az oldalunkon egy külső forrásból származó idézetet helyezünk el, akkor azt érdemes <blockquote> tagben elhelyeznünk.

Paramétere: **cite**: azon oldal webcíme, ahonnan az idézet származik

, – Sorszámozott lista

Sorszámozott lista esetén az és tagek közé kell elhelyeznünk a listaelemeket, amelyeket a tagek vezetnek be. A záróelem használata opcionális, de mi javasoljuk, hogy mindig rakjuk ki.

 tag paraméterei:

- **reversed:** egy logikai érték. Ha jelen van, akkor a lista csökkenő sorszámozással jelenik meg. pl. <ol reversed>
- **start:** a kezdő sorszámot tudjuk beállítani. <ol start="5">
- **type:** a felsorolásijel típusát adhatjuk meg. Az értékek az alábbi táblázatban megtalálhatóak.

Kulcsszó	Állapot	Leírás
1	decimal	Számok (tizes számrendszer)
a	lower-alpha	Latin ábécé kisbetűi
A	upper-alpha	Latin ábécé nagybetűi
i	lower-roman	Római számok (kisbetűs)
I	upper-roman	Római számok (nagybetűk)

 tag paraméterei:

- **value:** amennyiben sorszámozott listában van elhelyezve, a value paraméterrel megadható az elem sorszáma. pl. <li value="14">Eredet (2010)

, – Felsorolás lista

Felsorolás lista esetén az és tagek közé kell elhelyeznünk a listaelemeket, amelyeket a tagek vezetnek be. A záróelem használata itt is opcionális, de mi javasoljuk, hogy mindig rakjuk ki.

Listák formázása (stíluslap kitekintő)

Listajel beállítása (list-style-type)

A list-style-type tulajdonság segítségével beállíthatjuk a listánkhoz tartozó listajelet.

Értékek (nem teljes lista):

- **disc:** egy telített kör lesz a listajel
- **circle:** egy belül üres kör lesz a listajel
- **square:** egy belül telített négyzet lesz a listajel
- **decimal:** a listajel számozottá válik
- **decimal-leading-zero:** a listajel számozottá válik, de vezető nullával (01, 02, 03...).
- **upper-roman:** a listajel számozottá változik, de római nagybetűs számokkal
- **lower-roman:** a listajel számozottá változik, de római kisbetűs számokkal
- **upper-alpha:** a listajel számozottá változik, de csupa nagybetűvel, amelyek ábécésorrendben követik egymást
- **lower-alpha:** a listajel számozottá változik, de csupa kisbetűvel, amelyek ábécésorrendben követik egymást

- **lower-greek:** a listajel számozottá változik, de csupa kis görög betűkkel, amelyek ábécésorrendben követik egymást
- **gregorian:** a listajel számozottá változik, de a klasszikus gregorián számozással
- **armenian:** a listajel számozottá változik, de örmény számozással
- **none:** a listajel nem kerül megjelenítésre
- **inherit:** a listajel a szülő elemtől öröklődik

A listajel pozicionálása (list-style-position)

A list-style-position tulajdonság segítségével beállíthatjuk listajelünk és az azt követő szöveg egymáshoz viszonyított pozícióját.

Értékek:

- **inside:** a listajelet a böngésző függőlegesen egy vonalba helyezi a listaelem többi sorának bal széléivel.
- **outside:** a listaelem minden sorát annyira húzza be, mint amennyire a listaelem első sora van behúzva a listajel miatt.
- **inherit:** hatására az értéket a szülő elemtől öröklődik.

Kép használata listajelölőként (list-style-image)

A list-style-image tulajdonsággal saját, kép alapú listajelet állíthatunk be.

Értékek

- Megadhatunk egy **url**-t, ami a saját listajelünk képére mutat. Ez a kép rendszerint egy jpg, gif vagy png kiterjesztésű fájl.
- A **none** érték hatására nem lesz listajel megjelenítve.
- Az **inherit** érték hatására a listajel a szülő elemtől öröklődik.

Lista stílus megadása tömören (list-style)

A fenti tulajdonságok külön-külön történő megadása helyett használhatjuk a list-style rövidített (shorthand) tulajdonságot is, pl.: list-style: circle outside.

<dl><dd><dt> – Definíciós lista

Ezen elemekkel úgynevezett definíciós, vagy meghatározás listát készíthetünk. A <dl> és </dl> tagek közé kell elhelyeznünk a listaelemeket. A fogalmat <dt> és </dt>, a magyarázatát <dd> és </dd> tagek közé kell tennünk.

<figure>, <figcaption> – Kép, ábra, kép/ábra aláírása

A <figure> ábrák, fényképek, illusztrációk, diagramok jelölésére szolgál. A megjelenítendő tartalom lehet valamilyen kép, melyet az tag segítségével lehet a <figure> tagbe illeszteni. Viszont lehet multimédiaelem is, vagy akár forráskód is. Az utóbbi esetben a <code> taget lehet használni. Opcionálisan tartalmazhat egy ábrához tartozó feliratot. Ezt a feliratot a <figcaption> tagek közé kell tenni. Utóbbi nem kötelező tag, de ha van, akkor csak egy lehet belőle és a <figure> tag első vagy utolsó gyereke lehet.